

METSÄN HENKI

2/17

UPM METSÄN LEHTI METSÄNOMISTAJILLE | WWW.METSÄMAAILMA.FI

Suomen metsätalouden
ainutlaatuinen vahvuus:
YRITTÄJÄT **14**

Metsänomistaja,
vaikuta metsäsi
tuottoon **28**

KULJETUSYRITTÄJÄ
KATI HUHTALA

On hienoa
olla mukana
kehityksen
etulinjassa **34**

Sääksi

Pandion haliaetus

Sääksi eli kalasääski on yksi maailman laajimmalle levinneistä lintulajeista. Suomessa se elää järviolueilla ja merenrannikolla. Saaristossa levinneisyys rajoittuu sisä- ja välisaaristoon. Sääksi rakentaa pesänsä aina puun ylimpään latvaan, mistä on esteetön näkyvyys pesän ympäristöön. Se käyttää ravinnokseen yksinomaan kaloja. Sääksi on Kanta-Hämeen maakuntalintu.

www.metsamaailma.fi/saaksi

facebook.com/metsamaailma

METSÄKUVA

Sääksi

KUVA JARI NISKANEN / VASTAVALO.FI **TEKSTI** JUHA-MATTI VALONEN

AURINGON VIIME SÄTEET punaavat pienen lammen rantamäntyjen latvat, kun lampea kohti liittää suuri, vaalea petolintu. Se laskeutuu isoon risulinnaan männyn latvassa. Sääksikoiras on lentänyt tuhansia kilometrejä palatakseen pesäpaikalleen yli puolivuotiselta matkaltaan Afrikasta.

Aamulla sääksi lähtee saalistaamaan tutuille sulapaikoille ja palaa pian pesälle lahna kynsissään. Pesä on pysynyt asuttuna useiden sukupolvien ajan, koska pesämänty on vankkalatvainen ja sieltä on hyvät näkymät kaikkiin ilmansuuntiin.

Sääksikoiras kohentaa pesää tuomalla sinne erikokoisia oksia. Seuraavana päivänä koiras kuulee tutun punatulkkumaisen äänen taivaalta: naaraskin on palannut, ja vanhan pariskunnan jälleennäkeminen on riemukas.

Soidinmenot ja pesän ehostaminen kestävät useita päiviä. Sitten naaraalla on edessä yli kuukauden kestävä ruskeankirjavien munien haudonta. Koiras tuo päivittäin naaraalle kalaa ja vartioi pesää läheisessä kelopuussa. Poikasten kuoriutuessa kesä onkin jo alussa.

PALSTAT

- 2** Metsäkuva
- 5** Pääkirjoitus
- 6** Ledare
- 7** Päätoimittajalta
- 8** Uutiset
- 13** **TULEVAISUUS:** UPM:n toimintaohje laajenee kaikkialle toimitusketjuun
- 19** **VIERASKYNÄ:** Tuija Nummela
- 27** **KYSYMYS & VASTAUS:** Taimikonhoito kannattaa
- 30** **METSÄPALVELUT:** Metsänomistajan muistilista metsänhoitoon
- 33** **LAKI & ASiantuntija:** Metsätilan sukupolvenvaihdos lahjanluonteisella kaupalla

Metsän tuottoon voi vaikuttaa esimerkiksi laadukkailla, jalostetuilla siemenillä.

ARTIKKELIT

- 20** **INFOGRAFIikka: TAIMESTA ELINVOIMAISEKSI METSÄKSI**
Aukeaman graafi kuvailee metsänkasvua ja -hoitoa vaihe vaiheelta.
- 22** **”VALTOAHON MATTI, TERVE!”**
Kartstulalainen metsänomistaja ja metsäkoneurakoitsija työllistää ja kouluttaa paikkakunnan nuoria.
- 28** **TUOTTAVA METSÄ**
Säännöllistä vuosituloa vai iso potti kerralla?

14

”TÄTÄ ALAA EI OPI KIRJOJA LUKEMALLA VAAN TYÖTÄ TEKEMÄLLÄ”

Kari Palojärvi,
Suomen Kuljetus-
ja logistiikka ry

**KERRO,
MITÄ MIELTÄ OLET
LEHDESTÄMME**

Lähetä palautetta ja juttuvinkkejä
lehestämme osoitteeseen
metsaviestinta@upm.com

Yrittäjyys kunniaan

SUOMALAISEN METSÄTALOUDEN PERUSTA lepää pitkälti yrittäjien hartioilla. Puutavaran autokuljetus, koneellinen puunkorjuu sekä metsänparannustyöt on hoidettu ensimmäisiä kokeiluja lukuun ottamatta itsenäisten yrittäjien toimesta. Nyttemmin myös itsenäisten palveluntarjoajien tuottamat metsänhoito- ja metsätalouden suunnittelutyöt ovat nopeassa kasvussa. Suomalainen yrittäjyyteen perustuva puunhankintaketju on osoittanut kansainvälisissä vertailuissa kilpailukykyänsä sekä kustannustehokkuudessa että työn laadussa. Yrittäjäkuntamme on valikoitunut ja valistunut. He panostavat voimakkaasti toimintansa kehittämiseen.

UraKANANTAJAN näkökulmasta tärkeintä on huolehtia siitä, että yrittäjät saavat riittävästi etukäteisinformaatiota tulevista työkokonaisuuksista pystyäkseen suunnittelemaan ja ketjuttamaan koneiden ja kuljettajien työt mahdollisimman tehokkaasti sekä varmistamaan laadukkaan lopputuloksen. Yrittämisen puitteet määrittellen urakanantajan ja yrittäjän välisissä yrittäjäsopimuksissa sekä niiden liitteenä olevissa palvelukuvauksissa. Työn laadun seuranta ja siihen liittyvä palautteenanto sekä palautteesta oppiminen puolin ja toisin on tuloksekas tapa parantaa työn tuottavuutta ja toiminnan laatua.

Kone- ja autoyrittäjät ovat tärkeä linkki yhtiön ja metsänomistajien välissä. Heidän työpanoksensa on puunhankintaketjun näkyvin osa. Yrittäjän tekemä työ sekä kanssakäyminen metsänomistajan kanssa vaikuttavat paljon metsänomistajien tyytyväisyyteen suhteessa solmimiimme puukauppoihin ja myymiimme metsäpalveluihin. Toimintaperiaatteisiimme kuuluu, että metsänomistajalla on oikeus tutustua korjuun ja kuljetusten etenemiseen, minkä vuoksi informoimme metsänomistajia ennakkoon operaatioiden aloittamisesta ja päättymisestä sekä työmaavierailun edellyttämistä turvallisuusohjeista.

Tämä pääkirjoitus on minun jäähyväiseni teille lukijoille, sillä siirryn eläkkeelle kesällä 2017. Työskennellessäni UPM:n ja sen edeltäjäyrittysten

palveluksessa yli 35 vuoden ajan erilaisissa puunhankinnan johtotehtävissä minulla on ollut ilo tulla tutuksi monien metsänomistajien, metsäammattilaisten, yrittäjien ja heidän kuljettajiensa kanssa. Haluan kiittää teitä kaikkia erinomaisesta yhteistyöstä, mukavista hetkistä ja onnistumisista matkamme varrella, ja toivottaa teille valoisa tulevaisuutta sekä suomalaismetsien turvaa ja rauhaa.

PEKKA RAJALA

Sidosryhmäjohtaja,
metsäasiat
UPM Metsä

”Suomalaisen metsätalouden perusta lepää pitkälti yrittäjien hartioilla.”

Företagandet till heders

DET FINLÄNDSKA SKOGSBRUKET vilar till stora delar på företagare. Virkestransporterna med bil, den maskinella virkesdrivningen och skogsförbättringsarbetena, med undantag av de tidigaste försöken, har skötts av självständiga företagare. Nuförtiden sker också en snabb ökning av självständiga tjänsteleverantörers erbjudanden av skogsvårds- och planeringsarbeten för skogsbruket.

Virkesanskaffningskedjan, med basen i finsk företagsamhet, har i internationell jämförelse visat ha konkurrenskraft både när det gäller kostnadseffektivitet och kvaliteten på arbetet. Vår företagarkår är kunnig och erfaren och satsar starkt på utveckling av sin verksamhet.

Ur uppdragsgivarens synvinkel sett är vår viktigaste uppgift att ge företagarna tillräcklig förhandsinformation om kommande arbetshelheter. Då kan de planera och få sina maskinkedjor och chaufförer att utföra arbetsuppgifterna så effektivt som möjligt och säkerställa ett kvalitetsmässigt gott slutresultat.

”Det finländska skogsbruket vilar till stora delar på företagare.”

Ramarna för företagandet slås fast i företagaravtal mellan uppdragsgivaren och företaget samt de tjänstebeskrivningar som gäller i detta avtal. Arbetets kvalitetsuppföljning och därtill hörande responsgivning och vad man lär av responsen på ömse sidor är ett resultatgivande sätt att förbättra arbetets produktivitet och kvaliteten på verksamheten.

Maskin- och virkesbilföretagarna är en viktig länk mellan vårt bolag och skogsägarna. Deras arbetsinsatser är den mest framträdande delen i virkesanskaffningskedjan. Det arbete företagaren gör och kontakterna som tas med skogsägaren inverkar mycket på hur nöjd skogsägaren är med hanteringen av virkesavtalet med oss och med de skogsarbets-tjänster vi har sålt.

Till våra verksamhetsprinciper hör, att skogsägaren har rätt att bekanta sig med hur drivningen och virkestransporten fortgår. Därför informerar vi också skogsägaren på förhand när det operativa arbetet påbörjas och avslutas, samt påpekar de säkerhetsföreskrifter som gäller vid besök på skogsarbetsplatsen.

Denna ledare är mitt avsked till er läsare, eftersom jag avgår med pension sommaren 2017. Under de mer än 35 år jag arbetat för UPM och dess föregångare inom olika ledningsuppgifter i virkeshanteringen har jag haft glädjen att bli bekant med många skogsägare, skogsfackfolk, företagare och deras chaufförer. Jag vill tacka er alla för ett utmärkt samarbete, trevliga stunder och framgångar på vår resa tillsammans och jag önskar er en ljus framtid och att de finska skogarna ger trygghet och frid.

PEKKA RAJALA

Intressegruppsdirektör
UPM Skog

22

METSÄNOMISTAJA, METSÄKONEURAKOITSIJAJ, AVAINYRITTÄJÄ

Matti Valtoaholla riittää kokemusta ja tarinaa metsistä useammalta vuosikymmeneltä.

Metsän henki painetaan Suomessa valmistetulle UPM:n paperille.

2/2017

PÄÄTOIMITTAJALTA

Tulevaisuuden tekijät

TÄNÄ VUONNA Suomessa keskustellaan paljon itsenäisyydestä ja siitä, mitä se nykysuomalaisille merkitsee. Monelle meistä itsenäisyys tarkoittaa vapautta. Vapaus valita kiinnostava koulutus ja ammatti on merkittävä menestystekijä tuleviakin sukupolvia ajatellen.

Yrittäjyys elinkeinona kiinnostaa yhä useampaa nuorta ja yrittäjyyskoulutukseen onkin satsattu kaikilla kouluasteilla. Suomalaisessa metsäteollisuudessa yrittäjillä on erittäin tärkeä rooli, sillä puunhankintaketju perustuu pitkälti vastuullisiin ja osaaviin yrittäjiin.

Tässä lehdessä pääsee ääneen usea yrittäjä sekä yrittäjäjärjestön edustaja. Heillä kaikilla on vahva usko tulevaisuuteen, mikä näkyy muun

muassa investointeina kalustoon ja henkilöstöön. Samanaikaisesti kannetaan yhteistä huolta tulevaisuuden osaajien koulutuksesta ja saatavuudesta. Meillä kaikilla metsäalan toimijoilla on roolimme siinä, miten houkuttelevana nuoret alan näkevät. UPM palkkaa tänäkin kesänä satoja kesätyöntekijöitä eri tehtäviin muun muassa puunhankintaan ja metsätalouteen. Pylimme tarjoamaan nuorille paitsi arvokasta työkokemusta, myös positiivisen näkymän alan monipuolisiin työmahdollisuuksiin – yrittäjänä tai työsuhteessa, yhtäkaikki metsäteollisuuden tulevana ammattilaisina.

Nautinnollisia lukuhetkiä

MARI RUISSALO, päätoimittaja

METSÄN HENKI

Julkaisija: UPM Metsä PL 85, 33101 Tampere. Puh. 0204 16 121. www.metsämaailma.fi, www.uusimetsänomistaja.fi, www.upm.fi.

Päätoimittaja: Mari Ruissalo. **Toimitusneuvosto:** UPM: Satu Kivioja, Panu Kärkkäinen, Sami Oksa, Aili Piironen, Pekka Rajala, Mari Ruissalo, Matti Turkama, Matti Varho, Zeeland Family: Sirpa Alhava, Miikka Leinonen, Lotta Vajja.

Repro: Aste Helsinki Oy. **Paino:** Erweko Oy, Oulu. **Paperi:** UPM Finesse Premium Silk 150/115 g/m². **Painosmäärä:** 55 000. 20. vuosikerta. **ISSN 1798-8691** (painettu), **ISSN 2341-6904** (verkkójulkaisu). **Kannen kuva:** Jaska Poikonen.

Metsän henki ilmestyy neljä kertaa vuodessa. Seuraava numero ilmestyy syyskuussa 2017.

Metsän henki on UPM Metsän asiakas- ja sidosryhmälehti. UPM:n metsänomistaja-asiakkaille lehti postitetaan asiakasrekisterissä olevien tietojen perusteella.

Osoite- ja tilausmuutokset: metsalehti@upm.com, www.metsämaailma.fi > yhteystiedot > yhteydenotto pyyntö tai puh. 0204 16 5100. Metsänomistaja-asiakkaat voivat olla yhteydessä myös omaan metsäasiakasvastaavaansa.

UPM
The Biofore
Company

ARVONLISÄ

UPM tuottaa eniten arvonlisää Suomessa

ELINKEINOELÄMÄN tutkimuslaitoksen (Etlä) selvityksen mukaan UPM on eniten arvonlisää tuottava yhtiö Suomessa, kun mukaan lasketaan yhtiön luoma suora arvonlisä sekä hankintojen kautta syntyvät välilliset kerrannaisvaikutukset.

Etlän tutkimus tarkastelee suurten yritysten ja niiden arvoketjujen roolia taloudessa. Tulosten mukaan kymmenen suurinta suomalaista yritystä tuotti 7,6 % Suomen bruttokansantuotteesta vuonna 2015.

”UPM on bruttokansantuotteella mitattuna Suomen neljänneksi suurin yritys, kun huomioimme pelkästään yhtiön itsensä tuottaman arvonlisän kotimaassa. UPM:n osuus bkt:sta oli 0,8 prosenttia vuonna 2015”, kertoo Etlätiedon varatoimitusjohtaja **Jyrki Ali-Yrkkö**. Kun mukaan laskettiin ostojen kautta syntyvät kerrannaisvaikutukset, UPM nousi merkittävimmäksi yritykseksi 2,0 prosentin bkt-osuudellaan.

www.upmbiofore.fi

90%

UPM:N PUUPOHJAINEN biopolttoaine soveltuu hyvin myös laivojen polttoaineeksi. Alankomaissa, ensimmäisissä laivaliikenteelle tehdyissä testeissä, UPM BioVernoa kokeiltiin onnistuneesti ruopausaluksen dieselmoottorissa. Tähän saakka sitä on käytetty tieliikenteessä.

Biopolttoaineet tarjoavat laivooperaattoreille mahdollisuuden vähentää alusten hiilidioksidipäästöjä jopa 80–90 %. Samalla päästään eroon rikkioksidipäästöistä sekä vähennetään typenoksidipäästöjä noin 10 % ja pienhiukkaspäästöjä noin 50 %. Nykyennusteiden mukaan biopolttoaineita voisi olla 5–10 % koko merenkulun polttoaineista vuoteen 2030 mennessä.

www.upmbiofore.fi

**KELPAISIKO
PUINEN
KOOTTAVA PYÖRÄ?**
Lue lisää
sandwichbikes.com

Pahvilaatikkoon pakatuista, kotona koottavista tavaroista innoituksensa saanut Sandwichbike on hollantilaisen muotoilijan **Basten Leijh'n** käsialaa. Kahdesta säänkestävästä vanerisosasta valmistettu koottava pyörä mahtuu pieneen tilaan, jolloin se on helposti postitettavissa minne tahansa.

JASKA POIKONEN

Luonnonsuojelualue Kouvolan Halla-Sippolan tilalle

KAAKKOIS-SUOMEN ELY-KESKUS ON perustanut UPM:n esityksestä yhtiön maalle yksityisen luonnonsuojelualueen. Monipuolinen ja runsaslahopuustoinen suojelualue sijaitsee yhtiön omistaman Halla-Sippolan tilan alueella Kouvolaissa. Suojelualueen pinta-ala on noin 49 hehtaaria ja se on osa valtakunnallista METSO-ohjelmaa.

www.upm.fi

UPM ja Tornator solmivat sopimukset metsätila- ja puukaupoista

AIESOPIMUKSEN MUKAAN YHTIÖT sitoutuvat metsätilakauppaan ja pitkäaikaiseen puukauppaan. Tornator myy sopimuksen mukaan vuosittain merkittävän määrän puuta omistamistaan metsistä UPM:n Itä-Suomen tehtaille. Puukauppasopimuksen lisäksi on sovittu 23 000 hehtaarin suuruisesta metsäkiinteistökaupasta Pohjois-Karjalassa.

www.upm.fi

Metsämaailma uudistuu – pysy kuulolla!

METSÄNOMISTAJILLE SUUNNATTU UPM:n verkkopalvelu Metsämaailma uudistuu kesän aikana. Uusittu palvelu tulee tarjoamaan entistä paremman käyttäjäkokemuksen. Myös Metsämaailman ulkoasu raikastuu ja palvelun mobiilikäyttö sujuvoituu.

www.metsamaailma.fi

RAIMO AHONEN

HIRSIKAMPUS

Hirsikoulu voitti puu-arkkitehtuurikilpailun

PUDASJÄRVELLE SYKSYLLÄ 2016 valmistunut 800 oppilaan lukio ja yhtenäiskoulu on maailman suurin hirsikoulu. Hirsikampus jakautuu neljään osaan, joista kolme on rakennettu kokonaan hirrestä. Kuntapäätäjät halusivat rakennuttaa uuden koulun hirrestä päästäk-

seen eroon vanhojen rakennusten jatkuvasta korjaamisesta ja huonon sisäilman aiheuttamista allergiaoireista. Kouluinvestointi on merkittävä panostus terveelliseen, viihtyisään ja turvalliseen oppimis- ja työympäristöön.

www.upmbiofore.fi

Tervetuloa korjuutyömaalle – turvallisesti

ILMOITA VIERAILUSTASI MOTOKUSKILLE puhelimitse. Numeron löydät kyltistä alueen laidalta. Käytä huomioliiviä. Sen olet saanut puukauppasopimuksen allekirjoituksen yhteydessä. Pysähdy vähintään 90 metrin päähän koneesta niin pitkäksi aikaa, että kuljettaja on huomannut sinut, sammuttanut koneen moottorin, laskenut kouran maahan ja avannut moton oven.

Katso video: www.youtube.com/upmmetsa

JASKA POIKONEN

MOBIILISOVELLUS

UPM Metsäni mobiilisovellus uusiutui

VUOSI SITTEN JULKAISTUN UPM Metsäni -mobiilisovelluksen uusi versio on ladattavissa sovelluskaupoista. Sovelluksessa voi nyt tarkastella useaa metsätilaa aina kymmeneen eri tilaan asti. Metsätiloja voidaan tarkastella tavallisen kartan lisäksi ilmakuvakartan avulla.

Käyttäjien yksi suosituimmista kehitysehdotuksista oli mahdolli-

suus selata useamman tilan tietoja saman istunnon aikana. Mahdollisuus tarkastella omaa tilaa ilmakuvasta tekee sovelluksesta havainnollisemman. Kuvasta voi nähdä selkeästi metsän rakenteen, peitteisyyden ja maaston muodot. Ilmakuva-aineisto hyödyntää Mapboxin tarjoamaa satelliittikartta-aineistoa. www.upmmetsani.fi

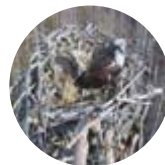
VINKIT

Pitkäjännteistä metsänkasvatusta

LUONNONVARAKESKUKSEN tuoreen raportin mukaan puuntuotantoa voidaan lisätä muun muassa kohdentamalla hakuita, viljelemällä nopeakasvuisia jalostettuja taimia ja siemeniä, säätelämällä harvennuksia sekä lisäämällä metsämaan tuotoskykyä. www.luke.fi

Seuraa sääksen pesintää

JANAKKALAN KESIJÄRVELLÄ sijaitsevalle sääksen pesälle on taas viritetty pesäkamera. Sääksipariskunta palasi pesälleen Afrikasta pääsiäisviikolla. Seuraa pesän tapahtumia: www.metsämaailma.fi/saaksi

Ruotsilta lahjoja satavuotiaalle Suomelle

RUOTSIN KUNINGAS Kaarle XVI Kustaa luovuttaa Tasavallan Presidentti **Sauli Niinistölle** 1.6. yhteisen metsäntutkimushankkeen ja taideteoksen. Tutkimushankkeen kuuluu 12 tohtoritason tutkimusapurahaa. 2,7 miljoonaa euroa jaetaan puoliksi ruotsalaisille ja suomalaisille tutkijoille. www.forest.fi

98 milj. €

UPM KYMIN SELLUTEHTAAN

tuotannon laajennuksen Kymi-870-projektissa päärakennuskohteiden harjannostajaisia vietettiin maaliskuun lopussa. UPM:n 98 miljoonan euron investointiprojektissa uudistetaan Kymen sellutehtaan puunkäsittelyä, koivukuutulinjaa, talteenottolaitosta ja jätevesien käsittelyä.

www.upm.fi

Tutustu metsänomistajan ympäristöoppaaseen

UPM METSÄN ASIAANTUNTIJAT ovat koonneet listan asioista, joilla metsänomistaja voi edesauttaa metsänsä monimuotoisuutta ja hyvinvointia. Ympäristöopas kertoo muun muassa lahopuiden ja säästöpuuryhmien jättämisen merkityksestä sekä sekametsän kasvatuksen hyödyllisyydestä. Myös riistan elinolosuhteita ja metsien virkistyskäyttöä voidaan edistää huomioimalla ne metsätaloudessa. Tutustu näppärään oppaaseen Metsämaailmassa. www.metsämaailma.fi

SISÄLLÄ SOMESSA

Kerää tietoa ja osallistu kyselyyn!

Löydät Metsän henkeen liittyviä aineistoja myös näistä kanavista:

FACEBOOK
www.facebook.com/metsamaailma

TWITTER
@upm_metsa

INSTAGRAM
www.instagram.com/upm_metsamaailma

YOUTUBE
www.youtube.com/user/upmmetsa

ISSUU
www.issuu.com/upmmetsa

Tilaa uutiskirjeemme:
www.metsamaailma.fi/uutiskirje

Valkovuokko vai valkoinen sinivuokko?
Osallistu kyselyyn instagramissa.

Tägää paras luontokuva #metsärikas-taaelämää

VOUKON KUVA: JYRKI NORMAJA / VASTAAJO.FI

JASKA POIKONEN

TULEVAISUUDEN KULJETUKSET

UPM:n HCT-rekkojen taival jatkuu

UPM LAAJENTAA suuren hyötykuorman (High Capacity Transport, HCT) ajoneuvoyhdistelmien kokeilua yhtiön tehtaiden välisiin hakekuljetuksiin. Kuljetusliike Kalevi Huhtala Oy:n 34-metrinen ja enimmillään 100 tonnia painava yhdistelmä on aloittanut liikenteensä reitillä Pori–Rauma. Kuljetusliike Wickström Oy:n 85-tonninen kevyempien hakkeiden kuljetuk-

seen suunniteltu yhdistelmä aloitti huhtikuussa liikennöinnin Ristiinasta Kouvolaan ja Lappeenrantaan. Näiden lisäksi Koneurakointi Aki Sarmalisto Oy:n 90-tonninen HCT-hakeyhdistelmä lähtee kesällä liikkeelle reitillä Juupajoki-Kouvola. www.metsamaailma.fi

Rantatontteja myynnissä

UPM BONVESTA myy rantatontteja Kuopiosta ja Piela-vedeltä. Bonvestan nettisivuilla voit tutustua myös myytäviin metsätiloihin. www.bonvesta.fi

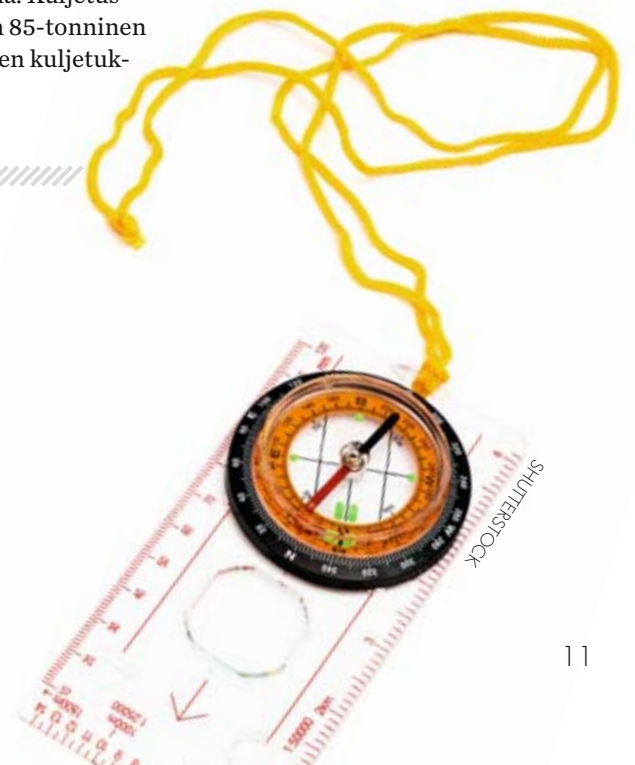

Tutustu myös

www.metsamaailma.fi
www.upm.fi
www.upmbiofore.fi

Tapahtumat

Seuraa tapahtumatarjontaamme www.metsamaailma.fi/tapahtumat

UPM

Virtuaalinen luonto osana hyvinvointia?

TYÖN LIIALLINEN RASITTAVUUS, työtavoitteiden kasvaminen sekä muutokset työvoimissa ja työn organisoimisessa lisäävät työntekijöiden stressiä ja uupumusta. Tutkimusten mukaan luonnossa oleskelu ja luontomaiseman tai jopa luontokuvien katselu palauttaa stressistä sekä parantaa selviämistä suorituskykyä vaativista tehtävistä. Luonnonvarakeskuksen uudessa tutkimuksessa selvitetään, millaista hyötyä virtuaalisesti tuotetulla luontoympäristöllä on työkuormituksesta palautumisessa. Kohderyhmänä ovat tietotyötä tekevät henkilöt. Tutkimukselta odotetaan eväitä työkyvyn ylläpitoon ja palauttamiseen sekä työympäristöjen suunnitteluun.

www.luke.fi

UPM tukee lasten mahdollisuuksia liikunnalliseen iltapäiväkerhoon

UPM RYHTYY Lasten Liike iltapäivät -hankkeen tukijaksi. Hankkeen tavoitteena on tarjota useille lapsille mahdollisuus osallistua liikunnalliseen iltapäiväkerhoon tai iltapäivien harrastustoimintaan. UPM keskittyy tukemaan toimintaa erityisesti yhtiön suurimmilla tehdaspaikkakunnilla. Hanketta koordinoi Suomen Olympiakomitea.

”Haluamme olla mukana kumppanuudessa, joilla on suuri vaikutus perheiden hyvinvointiin ja paikkakuntien elinvoimaisuuteen”, UPM:n sidosryhmäsuhdejohtaja **Pirkko Harrela** sanoo.

UPM:n yhteiskunnallinen toiminta liittyy kiinteästi yhtiön Biofore-strategiaan ja vastuullisuustavoitteisiin.

www.upmbiofore.fi

SHUTTERSTOCK

BIOKEMIKAALIT

Biokemikaaleja öljyn sijaan muoveihin

UPM ON JO usean vuoden ajan pannonnut biokemikaalien kehittämiseen. UPM Biokemikaalit keskittyy tällä hetkellä neljään tuoteryhmään: kemiallisiin rakenneaineisiin, ligniinituotteisiin, biofibrilleihin ja biolääketieteen tuotteisiin. ”Biopohjaisia kemiallisia rakenneaineita voidaan käyttää esimerkiksi muovien valmistamisessa korvaamaan öljypohjaisia tuotteita”, UPM Biokemikaalit -yksikön johtaja **Juuso Konttinen** sanoo.

Puuraaka-aineesta saatavasta ligniinistä UPM kehittää tuotteita useisiin eri käyttötarkoituksiin, esimerkiksi biohartseina korvaamaan vanerintuotannossa käytettäviä öljypohjaisia fenolihartseja. Biofibrillejä käytetään erilaisten materiaalien muokkaamiseen ja vahvistamiseen. UPM on tuonut markkinoille kehittämänsä GrowDex-hydrogeelin, joka soveltuu esimerkiksi solukasvatukseen lääketieteellisissä tutkimuksissa.

www.upmbiofore.fi

KOKONAISVALTAISTA PALVELUA

+ Puukauppa

+ Metsänhoito

+ Metsäomaisuuden hoito

+ Kestävyys

+ Henkilökohtainen metsäasiakasvastaava

+ Palvelukeskus

020 416 5100:

arkisin 8–18

lauantaisin 9–14

chat:

arkisin 10–17.45

lauantaisin 9.15–13.45

palvelukeskus@upm.com

+ www.metsamaailma.fi

- chat
- yhteystiedot
- yhteydenottopyyntö
- tietopankki

Vastuulliset toimintatavat MYÖS TOIMITUSKETJUSSA

UPM:n uusitun toimittajien toimintaohjeen piiriin on otettu nyt entistä laajempi joukko erilaisia yhteistyökumppaneita.

VASTUULLISUUS ON UPM:N tapa toimia kaikkialla maailmassa ja se edistää eettisesti kestäväää toimintatapaa myös omassa toimitusketjussaan. UPM on määritellyt itselleen toimintaperiaatteet, joista ei tingitä missään olosuhteissa.

”Lait ja säädökset ovat eri puolilla maailmaa erilaisia. Tämän vuoksi olemme muodostaneet omat, yhtenäiset käytäntömme, joista voimme johdonmukaisesti pitää kiinni kaikkialla”, sanoo UPM:n lakimies **Essi Heinänen**, joka on ollut keskeisesti mukana toimittajien toimintaohjeen uudistamisessa.

UPM on sitoutunut olemaan luotettava liiketoimintakumppani, ja selkeä toimintalinja muodostaa tälle vahvan pohjan. Esimerkiksi korruption yrityksellä on aina nollatoleranssi.

UPM odottaa vastuullisuutta myös yhteistyökumppaneiltaan. Jo aiemmin UPM:llä on ollut toimintaohje raaka-aine- ja tavarantoimittajia varten.

”Haluamme, että yhteistyökumppanimmekin toimivat kestäväällä tavalla. Noin 30 000 toimittajastamme jo yli 80

prosenttia on sitoutunut noudattamaan heille tehtyä toimintaohjetta”, taustoitaa UPM:n hankintaketjupäällikkö **Petri Heinonen**, joka vastaa uudistetun toimittajien toimintaohjeen käyttöönotosta. ”Uusittuakaan toimintaohjetta ei kuitenkaan sovelleta pienmetsänomistajiin”, Heinonen täsmentää.

”Toimintaohje on yksi työkalu, jonka avulla voimme konkreettisesti lisätä ymmärrystä vastuullisesta liiketoiminnasta ympäri maailmaa”, hän lisää. ”Toimintaohje asettaa toimittajillemme vastuullisuuden

minimivaatimukset, jotka heidän täytyy toiminnassaan ylittää. Lisäksi asetamme erilaisia raaka-aine- tai tuotekohdaisia erityisvaatimuksia esimerkiksi puulle, sellulle ja kemikaaleille.”

Toimittajien lisäksi UPM:n toimitusketjussa on moninainen joukko muita toimijoita, esimerkiksi UPM:n puolesta toimivia edustajia, jakelijoita, konsultteja

sekä yhteisyritys- ja paikallisia kumppaneita.

Alun perin toimittajille tehty toimintaohje on nyt uusittu kattamaan myös nämä muut liikekumppanit. Tehdessään sopimuksen UPM:n kanssa he sitoutuvat toimimaan toimintaohjeen mukaisesti.

”Suomessa esimerkiksi lahjontaan, ihmisoikeuksien rikkomiseen ja rahanpesuun törmätään harvemmin, mutta joissain toimintamaissamme tällaiset asiat voivat tulla eteen useammin”, sanoo Essi Heinänen.

”Ottamalla toimijoita laajemmin toimintaohjeemme piiriin voimme konkreettisesti edistää vastuullisten liiketoimintatapojen leviämistä maailmalla”, hän toteaa. ”Vaadimme yhteistyö-

kumppaneiltamme samoja asioita kuin itseltämme ja odotamme heidän myös levittävän näitä toimintatapoja omissa verkostoissaan.”

”Vaadimme yhteistyökumppaneiltamme samoja asioita kuin itseltämmekin.”

ESSI HEINÄNEN

METSÄ- TALOUDEN MAHDOLLISTAJAT

Metsäalan yrittäjät ovat määräänsä merkittävämpi voima koko Suomen hyvinvoinnille. Metsissä riittää kasvua, mutta alan yrittäjillä on myös huolia.

TEKSTI HELI SATULI
KUVAT JASKA POIKONEN

UPM Metsän yrittäjä-
verkostoon kuuluu
Suomessa yli

300
yrittystä.

Suomalaiseen metsätalou-
teen kätkeytyy ainutlaatui-
sia vahvuuksia, joita harva
meistä tulee ajatelleeksi.
Yksi niistä ovat yrittäjät.
Metsäalan perusta lepää
pitkälti yrittäjien hartioil-
la. Tämä erottaa Suomen
kilpailijamaista. Esimerkiksi Ruotsissa met-
säyhtiöt omistavat yhä itse suuren osan kor-
juu- ja kuljetuskalustosta.

”Kotimainen tapa toimia lähtee ajatuk-
sesta, että kukin tekee, mitä parhaiten osaa.
UPM:n vahvuus on suunnittelu ja operatii-
vinen ohjaus. Luotamme sataprosenttises-
ti yhteistyökumppaniyrittäjiimme”, toteaa
UPM:llä metsätaloudesta ja keskitetystä
hankinnasta vastaava **Erkki Metsola**.

Suomessa hoidetaan kokonaan yrittäjä-
voimin ainespuun korjuu ja kuljetus, met-
säenergian hankinta ja koneelliset metsän-
hoitotyöt sekä kasvava osa manuaalisista
metsänhoitotoista. Alalla toimii kaikkiaan
noin 5 000 yrittystä. Yhä useampi metsän-
omistaja on iäkäs tai kaupunkilainen. Sa-
malla puun kysyntä kasvaa ja metsissä on

tehtävä entistä enemmän hoitotöitä, jotta
omaisuuden arvo ja metsien kasvu varmis-
tetaan. Tuloksena Suomeen on syntynyt
uutta, erilaiset metsänomistajat huomioivaa
metsäpalveluyrittäjyyttä perinteisten kulje-
tus- ja metsäkoneyritysten rinnalle.

Pojasta polvi paranee

Yrittäjävetoinen malli on Metsolan mukaan
paras myös metsänomistajan kannalta. Moni
alan yrittäjä on itsekin metsänomistaja, ja
tyypillinen puunkuljetus- ja metsäkonealan
yritys on pieni, keskimääräinen liikevaihto
on 600 000 euroa vuodessa. Yritys työllistää
neljästä kuuteen ammattilaista, ja tallista
löytyy muutama työkone. >

”Suomalainen tapa toimia
lähtee ajatuksesta, että kukin
tekee, mitä parhaiten osaa.”

ERKKI METSOLA

UPM:n urakoitsijat työllistävät noin

1000
metsäkoneen-
kuljettajaa ja

1400
kuorma-auton-
kuljettajaa.

”Valtaosa on perheyrityksiä. Jotkut ovat ajaneet puuta jo 80 vuotta”, luonnehtii jäsenyrityksiään toiminnanjohtaja **Kari Palojärvi** Suomen kuljetus ja logistiikka SKAL ry:stä.

Toiminnan juuret löytyvät maatalon kam-mareista. Maatilan veljekset pohtivat vaihto-
tohtoa lehmien lypsämiselle ja päättivät perustaa metsäkone- tai puunkuljetusalan yrityksen. Nyt kalustoa käsittelee uusi sukupolvi, josta suurella osalla on ammattitutkinto. Mutta nyky-yrittäjätkin ovat kulke-
neet metsissä pienestä pitäen.

”Tätä alaa ei opi kirjoja lukemalla vaan työtä tekemällä”, painottaa Palojärvi.

Yrittäjät ovat toimineet samalla seudulla usein vuosikymmeniä. Heillä on hallussaan hiljaista tietoa, jota ilman puu ei metsistä liikkuisi. Sukupolvelta toiselle siirtyvä kokemus ja osaaminen ovatkin alalla arvokkainta.

Laatu suurennuslasin alla

”Yrittäjät ovat niitä, jotka näkevät metsänomistajien arjessa eniten. He ovat UPM:n näyteikkuna”, kuvailee Metsola.

Päästäkseen UPM:n luottokumppaniksi on läpäistävä tiukat kriteerit. Yhteistyöyritysten kilpailutuksessa arvioidaan muun muassa

kustannuskilpailukykyä, kehittymistä sekä yhteiskunnallisista velvoitteista ja henkilöstöstä huolehtimista. Metsolan mukaan yrityksen toiminnan laadukkuus painaa vaakakupissa paljon.

”Tarvitsemme yrityksiä, jotka ymmärtävät laadun merkityksen kokonaisuudelle. Yrittäjät ovat ratkaiseva osa laatuketjussa.”

UPM:n tavoitteena on taata metsänomistajille ensiluokkainen palvelu. Toimintaa parannetaan jatkuvasti asiakkailta kerätyn palautteen pohjalta. Metsolan mukaan laadun seuranta on nyt otettu suurennuslasin alle. Puunhankinnan organisaatiossa aloittivat maaliskuun alussa yritys- ja laatuvaastaavat. Metsänomistajan, yrittäjän ja UPM:n välisen yhteistyön kehittämisessä avainsanoja ovat selkeät vastuut, roolit ja ennakoiva toiminta. Jokaiselle yritykselle on nimetty oma yritys vastaava. Käytännön yhteistyö urakoihin liittyen on lähes päivittäistä. Kuukausittain yrittäjä ja UPM:n vastuuhenkilö summaavat saavutuksia ja kerran vuodessa tulevaisuutta ja kehittämiskohtia pohditaan syvemmin. Yrittäjät tietävät nyt tarkasti, mitä heiltä odotetaan. Laatuvaastaavat puolestaan seuraavat ja raportoivat läpinäkyvästi työn laadun kussakin operaatiossa. Yrittäjät tekevät

”Tätä alaa ei opi kirjoja lukemalla vaan työtä tekemällä.”

KARI PALOJÄRVI

Lisäksi osavuotiset
metsänhoitotyöt
tarjoavat työtä

500
ammattilaiselle.

myös omavalvontaa ja ulkopuolinen taho tarkistaa toiminnan laatua säännöllisesti.

”Muutokset näkyvät metsänomistajan arjessa entistä parempana puun korjuun ja metsien hoitotyön laatuuna”, lupaa Metsola.

Kannattavasta kasvusta kiinni

Yrittäjien ääni kuuluu entistä voimakkaammin paitsi UPM:n toiminnassa myös koko yhteiskunnassa. Yrittäjiä kehuaan päättäjien puheissa ja huudetaan apuun kasvutaloksiin.

Suomen Yrittäjien toimitusjohtaja **Mikael Pentikäisen** mukaan tilanne on kuitenkin kaksijakoinen.

”Yhtäältä yrittäjyys kiinnostaa etenkin nuorten keskuudessa. Mutta toisaalta esimerkiksi työmarkkinajärjestöt ja tutkijat vähättelevät yhä pk-yrityksiä.”

Moni yrittäjä ei myöskään tunnista itseään kansainvälisestä startup -hehkutuksesta ja kokee, että yhteiskunta on unohtanut pienet ja paikalliset toimijat – yrittäjien perusmassan.

”Monet metsäalan yrittäjät ottavat nyt isoa riskejä suhteessa varallisuuteensa. Alalla on selvästi luottamus tulevaan”, toteaa Pentikäinen.

Koneyrittäjät ry:n varatoimitusjohtaja **Simo Jaakkola** vahvistaa Pentikäisen arvion. Metsäalan veto näkyy. Puuta liikkuu ja työtä on enemmän. Tulevat vuodet vaikuttavat vielä paremmilta. Mutta kasvu ei ole synonyymi kannattavuudelle. Alan yritysten liikevoitto on vain 1,3 prosenttia. Syitä on Jaakkolan mukaan monia. Urakoinnin vaatimukset kasvavat koko ajan, mutta hinnat ja tuottavuus eivät ole pysyneet kehitystahdissa. Jokainen yritys keskittyy kustannusjahtiin. Se on johtanut myös epäterveeseen hintojen polkemiseen.

”Kasvu ei tuo automaattisesti lisää euroja. Kapasiteetti kasvaa jo kiivaammin kuin kysyntä. Tämä puhuttaa joka pirtissä”, toteaa Palojärvi.

Etenkin kuljetuspuolella hiertää myös pula ammattitaitoisesta työvoimasta. Sekä ammattikoulutuksen määrässä että laadussa on Palojärven mukaan parantamisen varaa. Isoin ongelma liittyy yrityksessä tapahtuvaan työharjoitteluun. Ajossa olevan >

”Alalla on nyt selvästi luottamus tulevaan.”

MIKAEL PENTIKÄINEN

UPM työllistää
yhteensä

+2900
yrittäjää.

KOULUTUS HERÄTTI SUUNNITTELEMAAN TULEVAA

UPM METSÄ JA Työtehoseura järjestävät UPM:n avainyrittäjille yritysjohtamisen valmennusta.

Viime vuoden toukokuussa alkanut koulutus kestää puolitoista vuotta ja tähtää yritysjohtamisen erikoisammattitutkintoon. Puunkorjuupalveluja Etelä-Savon alueella tuottava metsäkoneyritys Veljekset Hokkanen Oy:n toimitusjohtaja **Hannu Hokkanen** on yksi koulutukseen osallistuvista yrittäjistä.

”Olen toiminut yrittäjänä yli 20 vuotta. Koulutuksessa ryhdyin ensimmäistä kertaa pohtimaan, miten haluan viedä yritystä eteenpäin. Koulutus on antanut valmiudet johtaa ja kehittää omaa liiketoimintaa pitkäjänteisesti. Lisäksi tunnen nyt oikeuteni ja velvollisuuteni, joten osaan myös vaatia yhteistyökumppaneilta ja työntekijöiltä enemmän.”

Yrittäjät opiskelevat, kuinka parantaa henkilöstön hyvinvointia, sekä sisäistävät työelämän pelisäännöt ja yrityksen talouden hallinnan. Tulot ja menot eivät ole enää kirjanpitäjän käsiin sysättäviä numeroita vaan kannattavuuden rakennuspalikoita. Hokkanen kiittelee, että UPM:n osallistuminen koulutukseen tarjoaa kummallekin osapuolelle mahdollisuuden antaa palautetta ja kehittää toimintatapoja. Koulutus on Hokkanen mukaan osoitus UPM:n sitoutuneisuudesta yrittäjäyhteistyöhön.

”UPM näkee, että menestyvät yrittäjät ovat myös heille voimavara. Se luo yrittäjille luottamusta tulevaan.”

kaluston on tienattava 90 euroa tunnilta, mutta opiskelijan kääntäessä rattia tuloja ei synny. Palojärveä huolettavat myös tiet, joiden kunto on talvella säälittävän ja surkean välimaastossa. Puu ei kulje, tehtaast eivät saa raaka-ainetta ja koko ketju pysähtyy. Lisäksi monen perheyrittäjän on metsäalallakin vaikea löytää toiminnalleen jatkajaa. Lapset ovat nähneet, kuinka valtavan työpanoksen perhe on uhrannut yrityksen eteen ja toteavat, ettei siinä ole mitään järkeä.

”Rakkaus metsiin ei riitä, kun kalusto tuottaa vuodessa neljä tonnia autoa kohti”, summaa Palojärvi.

Yksi yrittäjä, koko palvelupaketti

Jaakkolan mukaan luotettavuuden, ammattitaidon ja kustannuskilpailukykyyn lisäksi metsäalan yrittäjän on nykyisin osattava verkostoitua.

”Tee se itse -tausta näkyy vielä alan toiminnassa. Ihmeitä ei pysty tekemään, mutta monen yrityksen liiketoiminnasta on mahdollista kehittää kannattavampaa”, toteaa Jaakkola.

Yksi ratkaisu voi löytyä liiketoiminnan monipuolistamisesta. Palojärvi nostaa esimerkiksi kuljetuksien ohjauksen. Ennen sii-

tä oli vastuussa metsäyhtiö, nyt työtä ollaan ulkoistamassa kuljetusyriykselle. Yrittäjät tietävät parhaiten, mistä puu kannattaa hakea. Uudet tehtävät ovat iso mahdollisuus alalle. Metsänomistaja voisi halutessaan saada yhdeltä luukulta kaikki metsän elinkaaren palvelut metsäsuunnitelman teosta hakuisiin ja veroilmoituksesta puukauppaan.

Huolista huolimatta metsäalan horisontissa siintää paljon enemmän mahdollisuuksia kuin uhkia.

Jaakkolan mukaan on selvää, että metsäalalla kasvavat tulevaisuudessa sekä volyymit että yrittäjän rooli.

”Metsät ovat tulevaisuudessa yhä vahvemmin yrittäjien valtakuntaa.”

Suomen Yrittäjien Pentikäinen muistuttaa, että juuri metsäalalla suomalaisten yrittäjien osaaminen on omaa luokkaansa. Meillä ymmärretään metsien merkitys ja mahdollisuudet. Metsäalan yritykset ovat myös määräänsä merkityksellisempiä, sillä lähes koko metsäteollisuuden arvoketju sijaitsee Suomessa. Alan yrittäjien aikaansaama hyvä jää hyödyttämään kotimaista taloutta. Siksi metsäalan yrittäjien toimintaedellytyksistä huolehtiminen on tärkeää koko yhteiskunnan hyvinvoinnille. ▲

Metsänomistus – iloa ja vastuuta päivästä ja vuosisadasta toiseen

Metsänomistaja on merkittävä lenkki biotalouden ketjussa. Puusta ja metsästä saatavat hyödyt jäävät vähäisiksi, ellei omistaja hoida metsää aktiivisesti. Omistajan ei välttämättä tarvitse itse tehdä työtä moottorisahan ja pottiputken kanssa, mutta hänen on huolehdittava, että joku tekee.

Monet metsänomistajat ovat kasvaneet pienestä pitäen metsiensä lähellä ja nähneet metsänkasvun eri vaiheet. Oma kokemustakin on voinut karttua erilai-

sista hoitotoista. Omistajuus on saattanut siirtyä suvun sisällä jopa vuosisatoja. Tällöin uusi metsänomistaja voi tuntea ylpeyttä kävellessään suvun perintömailla. Edellisten sukupolvien taidosta ja toimeliaisuudesta riippuu, minkälaisessa kunnossa metsä on. Toivotonta tilannetta ei olekaan, vaan innostunut omistaja saa metsän arvon nousemaan. Arvo voi olla paljon muuta kuin päätehakkuukypsän tukkimetsän eurot.

Luonnon monimuotoisuuden säilyminen on yksi tärkeä osa metsänhoitoa. Maanomistajain Liitto painottaa toiminnassaan vapaaehtoisen suojelun merkitystä. Liiton muutama vuosi sitten tekemä kyselytutkimus osoitti, että maanomistajat suhtautuivat myönteisesti maillaan oleviin arvokkaisiin luontokohteisiin. Valtaosa maanomistajista säästäisi arvokkaan luontokohteen oma-aloitteisesti joka tapauksessa. Osa hakisi kohteen säilyttämiseen mahdollisesti saatavilla olevaa tukea. Reilu kymmenen prosenttia maanomistajista hyväksyisi suojelun vain, jos saa siitä täyden korvauksen. Liitto muistuttaa lainlaatijoita ja ympäristöviranomaisia aina uuden suojeluesityksen tullen, että kaikki arvokkaat alueet ovat säilyneet siksi, että maanomistajat ovat ne sellaisenaan vapaaehtoisesti säilyttäneet. Niinpä jatkotoimistakin pitää neuvotella omistajan kanssa ja käyttää hyödyksi hänen tietonsa. Metsänomistajan näkemystä tulee kunnioittaa. Tässä asiassa niin viranomaisten kuin muidenkin yhteistyökumppaneiden toiminta on kehittynyt myönteiseen suuntaan.

Metsänomistajuudessa on jotakin houkuttelevaa. Kaikilla ei ole perintömetsiä eikä ole lainkaan tavatonta, että vaikkapa virkanainen haaveilee omasta metsäpalstasta, jota saisi hoitaa. Vaikka työn tulos jäisikin vasta seuraavan sukupolven hyödyksi, oman metsän kaipuuta se ei lannista. Mutta metsää ei voi ostaa, ellei joku myy. Kaikki eivät ole metsäihmisiä, joten myyminen voi olla paras ratkaisu niin myyjälle kuin ostajallekin – ja metsälle.

Kaikki arvokkaat alueet ovat säilyneet siksi, että maanomistajat ovat ne sellaisenaan vapaaehtoisesti säilyttäneet.

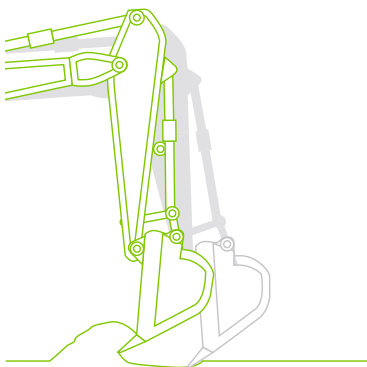
Taimesta ELINVOIMAISEKSI METSÄKSI

Hyvä alku uudelle puusukupolvelle ja uuden metsän hyvä hoito ovat hyväksi sekä metsälle että metsänomistajalle. Terve, elinvoimainen metsä tuottaa iloa ja hyötyä monipuolisesti.

Huolellinen metsänuudistamivaihe

MAANMUOKKAUS

Hyvä ja laadukas maanmuokkaus on perusedellytys metsänuudistamisen onnistumiselle. Oikein valittu muokkausmenetelmä ja laadukas työ takaavat uudelle puusukupolvelle parhaat kasvuolosuhteet ja taimille nopean alkukehityksen.

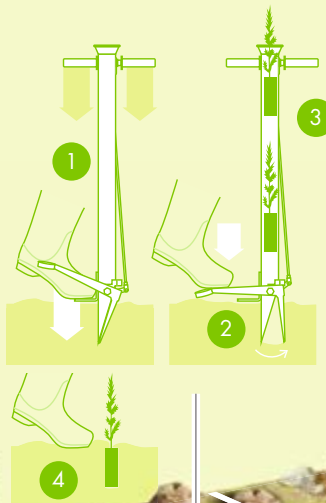

UUDISTUSALAN VESITALOUS

Varmista, että istutusalueen vesitalous on kunnossa ja että taimet eivät tuhoudu liiasta kosteudesta johtuen. Ojien avaus voi olla tarpeen. Varmista myös, että kiintoaine ei pääse huuhtoutumaan vesistöön. Tarpeen vaatiessa tee vesiensuojelusuunnitelma ja toimi sen mukaisesti.

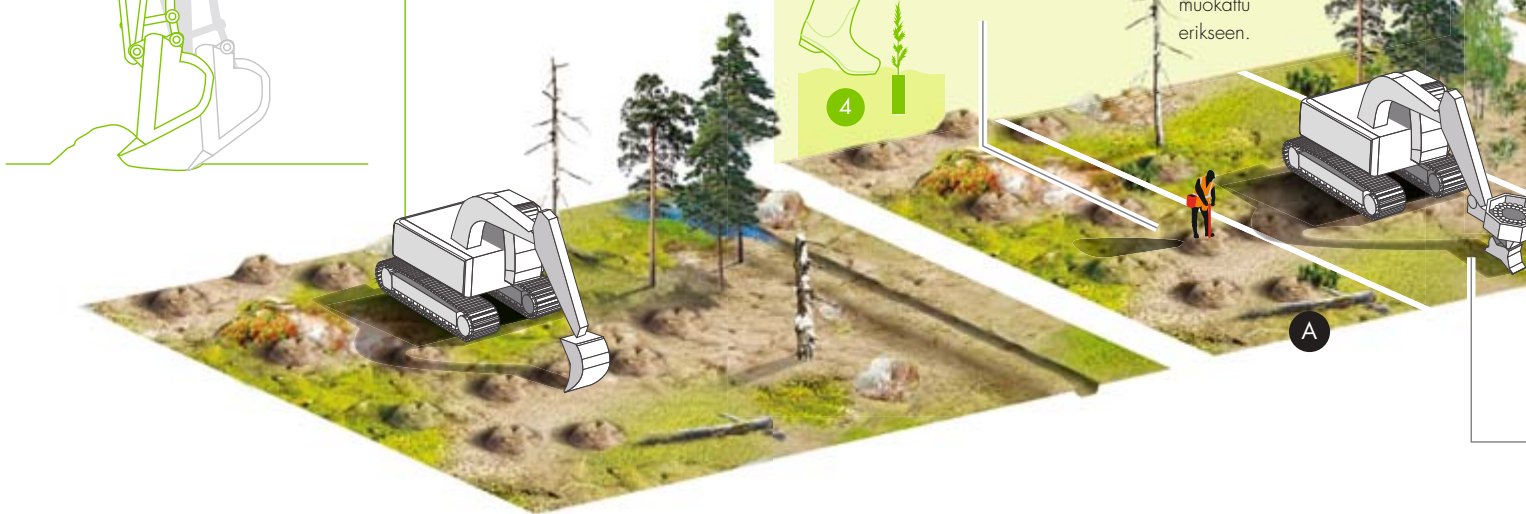
UUDISTAMINEN ISTUTTAEN

Taimien istutus onnistuu joko pottiputkella (A) tai istutuskoneella (B). Tärkeää on, että taimet istutetaan muokattuun mättääseen. Siten taimella on riittävästi ravinteita ja lämpöä ponnistaa kasvuun.

UUDISTAMINEN KYLVÄEN

Karuumilla kohteilla uusi mäntymetsä lähtee hyvin kasvuun kylvämällä (C). Yleisin kylvötapa on koneellinen kylvö eli siemenet kylvetään maahan maanmuokkauksen yhteydessä. Miestyönä kylvöä tehdään pienalaisilla kohteilla, joissa maa on muokattu erikseen.

METSÄNVILJELYMATERIAALIN SÄILYTYS

Säilytä taimitarhalta saapuneet siemenet viileässä. Jääkaappi on hyvä paikka siihen. Ota työmaalle mukaan vain se määrä siemeniä, jotka pysytyt kylvämään päivän aikana. Säilytä taimet varjossa ja huolehdi, että ne eivät pääse kuivamaan missään vaiheessa. Taimipaakku on sopivan kostea, kun siitä tippuu vesipisaroita puristettaessa.

Taimikon hyvän varhaiskehityksen varmistaminen

TAIMIKON INVENTOINTI

Istutusta seuraavina keväinä kannattaa tarkistaa taimikon kunto ja tehdä inventointi. Mahdollisesti tuhoutuneilla alueilla ja aukoilla kannattaa tehdä täydennysistutus mahdollisimman pian.

Tarvittaessa täydennysistutus

TAIMIKONHOITO

Oikea-aikainen taimikonhoito nopeuttaa metsäsi kasvua merkittävästi. Poistamalla ylimääräisen kasvuston annat kasvatettaville puille tilaa ja valoa kasvaa ja kehittyä.

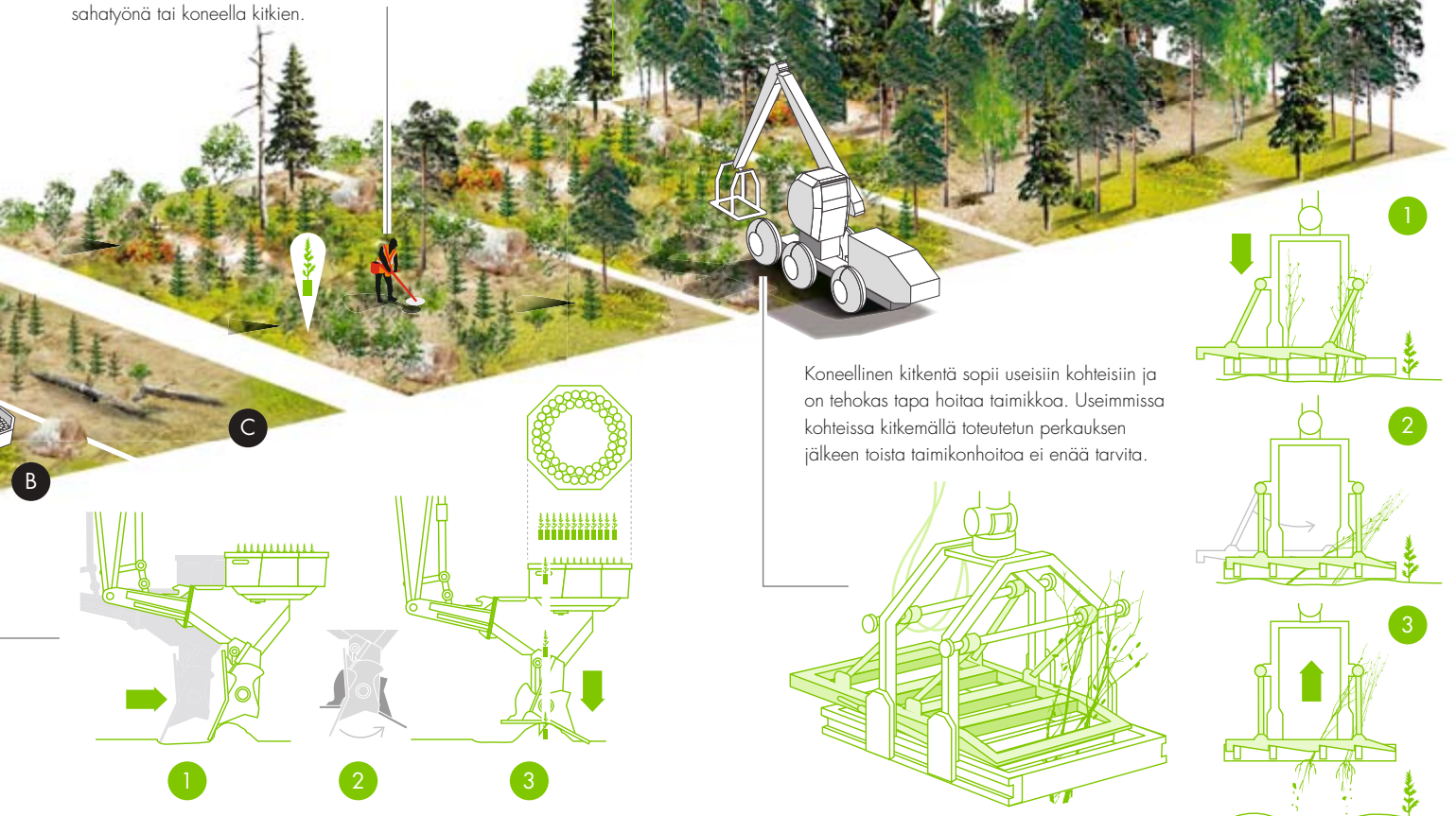

NUOREN METSÄN HOITO

- Kun uusi metsä on saatu hyvään kasvuun, parannat kasvatettavien puiden kasvuolosuhteita harventamalla. Ensiharvennuksen aika on, kun metsä 25–45-vuotias.
- Harventamalla 40–60-vuotiaan metsäsi kohdistat maapohjan kasvuvoinan ja annat kasvutilaa tukkipuiksi kasvatettavien puiden latvuksille.

Pidä metsäsi elinvoimaisena ja monimuotoisena koko sen kieron ajan. Eri puulajit samalla alueella tukevat toistensa kasvua ja lisäävät metsäsi monimuotoisuutta. Arvokkaiden elinympäristöjen ja lahoppun säätäminen on myös hyvä keino edistää metsän monimuotoisuutta.

Kohteesta riippuen ruuhous, varhaisperkaus ja taimikonperkaus ovat tarpeellisia. Perkaus sujuu raivaussahatyönä tai koneella kitkien.

Koneellinen kitkentä sopii useisiin kohteisiin ja on tehokas tapa hoitaa taimikkoo. Useimmissa kohteissa kitkemällä toteutetun perkauksen jälkeen toista taimikonhoitoa ei enää tarvita.

Matti Valtoaho
omistaa metsää
Karstulassa.

METSÄKONEET
VALTOAHO

MATIN JA EERON VINKIT YHTEISTYÖHÖN YRITTÄJIEN KANSSA

1

Yrittäjä toimii metsässäsi pykälien ja ohjeiden mukaan. Tuo siis toiveesi selvästi esille jo kaupan-tekovaiheessa, niin ne ovat töiden alkaessa tekijän työohjeissa. Käytä tarvittaessa asiantuntijaa apuna.

2

Tarkat työohjeet ovat erityisen tarpeen silloin, kun töitä tehdään pihapiirien, rantojen ja muiden tärkeiden näkymien lähellä.

3

Jos tulet käymään työmaalla, kannattaa ajoittaa käynti heti töiden alkuun. Muista turvallisuus: soita koneelle ennen tuloasi ja käytä huomioliiviä.

Valtoahon Matti, terve!

Metsänomistaja, metsäkoneurakoitsija, avainyrittäjä – Matti Valtoaholla riittää kokemusta ja tarinaa metsistä useammalta vuosikymmeneltä. Katse on silti jo tulevaisuudessa.

TEKSTI PÄIVI STENROOS
KUVAT HEIKKI RÄISÄNEN

Matti Valtoaho istuu keittiöpöydän äärellä kotonaan Toivilan tilalla Karsulassa ja esittelee ikkunasta avautuvia maisemia. Syntymäkotona näkyy metsän laidalla; siellä asuttiin vuokralla, kunnes Valtoahon isä osti nykyisen tilan vuonna 1961.

”Vanhat aloittivat silloin aika lailla tyhjältä. Taloa on aikaa myöten paranneltu, navetat ja aitat on purettu ja halleja rakennettu tilalle. Metsää ostettiin 90-luvulla emännän ja pojan kanssa lisää”, Valtoaho kertoo tilan tarinaa.

Metsäasioita hoidetaan tänäänkin, sillä metsäasiakasvastaava **Eero Laitinen** on tullut käymään ja tuonut allekirjoitettavia papereita tullessaan.

”Meidän yhteinen historia lähtee Matin kanssa jostain 70-luvulta, kun olimme samalla luokalla yläasteella”, Laitinen valaisee.

Laitinen on tehnyt myös Valtoahon ensimmäiset urakointisopimukset, kun Metsäkoneet Valtoaho Ay oli perustettu vuonna 2000. Metsäkoneurakointi on sekini vuosien varrella laajentunut. Kun aliyrittäjät lasketaan mukaan, Valtoahon urakoissa on parhaimmillaan kiinni noin 30 henkeä.

”Matti on ennakkoluulottomasti työllistänyt ja kouluttanut paikkakunnan nuoria”, Laitinen kiittää.

Oma perhe on vahvasti mukana: talossa on kuusi poikaa ja yksi tytär. Lapsista kaksi nuorinta asuu vielä kotona, mutta eivät muutkaan kaukana ole. >

”Kun olen melkein 40 vuotta tätä aluetta hoitanut, mulla on paras eläkekassa metässä.”

”Tuossa olisi viimeisen harvennuksen aika. Vai mitä sanot, Eero, onko?”

”Nuoriso on lähtenyt koko orkanisaa-tiolla mukaan hommiin. Mielenkiintoa näyttää olevan sekä konepuoleen että metsänomistukseen”, Valtoaho toteaa tyytyväisenä.

Ryteiköstä tulee tili

Valtoahojen metsien hankintaa on aiempina vuosina ohjannut ennen kaikkea työ. Kun on omaa työvoimaa, koneita ja työha-luja, on ollut kannattavaa hankkia paljon ahkerointia vaativaa nuorta kasvatustietä – ryteikköä, kuten Valtoaho luonnehtii hankintojaan. Hatelikkoo, täydentää Laitinen.

”Sellaisesta metsästä tulee tili työn kautta”, Valtoaho tiivistää.

Tilan nuorempi sukupolvi saattaa hyvinkin lähteä laajentamaan metsäomistusta ja tekee omat ratkaisunsa tilanteen mukaan. Valtoaho arvelee, ettei itsekään ole vielä viimeisiä kauppojaan tehnyt, ja voisi nykyisin ostaa myös korjuukypsiä metsiä. Hintoja tosin pitää miettiä tarkasti, ne kun tuntuvat pomsahtaneen tutuilla tienoilla korkeiksi.

”Kauppa kuitenkin käy ja puu liikkuu, joten se on taas meidän urakointien kan-

nalta hyvä. Siitä on syytä kiittää isäntiä ja emäntiä”, Valtoaho sanoo.

Sukupolvenvaihdoksesta tilalla on puhuttu niin metsä- kuin konepuolellakin parin, kolmen vuoden ajan. Nähtäväksi jää, miten ja milloin päästään tuumauksesta toimeen. Suurin kynnyks on Valtoahon mukaan verotus, ei niinkään se, että vanhempi sukupolvi haluaisi pantata vaihdosta. Nuorempien pitää päästä jatkamaan töitä, joihin ovat pienestä pitäen kouliintuneet.

”Kyllä kaikki ovat varmaan viimeistään 16-vuotiaina lähteneet mehtään. Vanhimmat olen itse opettanut, ja loppusarja sitten jo toinen toistaan”, Valtoaho kertoo.

”Taikka nuorempinakin. Matti aina ootti, että pojat tulee koulusta, sitten lähtivät hommiin. On nämä kyllä oppineet töitä tekemään”, Laitinen lisää.

FSC® kaupan takeena

Valtoahojen metsille tehtiin syksyllä FSC-sertifiointi ja ne liitettiin UPM:n ryhmäsertifikaattiin FSC C 109750. Urakointipuolelta FSC on Valtoaholle tuttu jo vuosien takaa, koska sertifioituissa metsissä yrittäjän täytyy osata toimia vaatimusten mukaan. Metsänomistajana

”Se on tuo Matti pehmentynyt, kun ikää on tullut”, arvelee metsäasiakasvastaava Eero Laitinen. Matti Valtoaho myöntää, että näin saattaa hyvinkin olla, sillä yrityshommissa ei liian kireä mies pärjää.

Valtoahon FSC-kokemus on alkanut vasta karttua. Sertifiointiin ohjasi taloudellinen ajattelu: etenkin kansainväliset markkinat edellyttävät raaka-aineelta sertifiointia.

”Olihan siinä euron kuva silmässä. Jos hakkaan puun täällä, toivon että se menee kaupaksi ja lähtee siitä sitten johonkin kauas. Eikä se Suomen taloudenkaan kannalta riitä, että teemme täällä keskenämme kauppaa, kyllä ulkoo pitää saada lisää tuloa”, Valtoaho pohtii.

Etukäteen sertifiointinissa mietitytti se, säilyykö käskyvalta omaan metsään. Valtoahojen metsissä on esimerkiksi jokia, järviä ja lampia, ja omistajilla selvä näkemys siitä, millaisina he haluaisivat ne nähdä. Mitä jos sertifiointin vaatimukset olisivatkin ristiriidassa omien ajatusten kanssa? Entä mitä vaikkapa lammen lähistöllä saa sertifiointin jälkeen tehdä?

”Tämän takia ennen sopimuksen tekemistä käydään aina kaikki tarkkaan läpi, ettei tulisi yllätyksiä. Ja nythän me uusietaan sulle metsäsunnitelma FSC:n takia. Juuri tässä yksi asiakas yllättyi, miten vähän se lopulta vaikuttaa metsänkäsitteilyyn”, Laitinen huomauttaa.

Metsänhoidon ohjaus ja asiantuntemus ovatkin Valtoahon mukaan tarpeellista palvelua UPM:ltä. Toinen pitkän asiakkuuden perusta on ollut varmuus siitä, että puu menee kaupaksi. Ryteikköjen ostajalle ja hoitajalle se on erityisen tärkeää.

”Sieltä on pitänyt määrätty tavara hakea pois määrättyihin aikoihin. Mitä tarkemmin hoidat, raivaat ja harvennat, sitä varmemmin saat päätehakkuuta”, Valtoaho sanoo.

Eläkekassa metsässä

Matti Valtoaho on ollut metsänomistaja noin 40 vuotta ja melkein puolet tästä ajasta myös koneurakoitsija. Kun ammatikseen hoitaa ja hakkaa, vieraittenkin metsät käyvät tutuiksi.

”Ne on melkein kuin omia mehtiä osa tuosta läheltä, kun on jollain tilalla käynyt joka syksy vuosien ajan”, Valtoaho kuvaa.

”Se on etu, kun tuntee seudun, ja metsänomistajat tietävät, että tähän kaveriin pystyy luottamaan”, Laitinen jatkaa.

Moni asia on muuttunut vuosikymmenten aikana. Työ on nykyään aikatauluiltaan tiiviimpää. Puun pitää liikkua, >

Salme ja Matti Valtoaho sekä perheen koirat Loppi ja Noppe, joilla riittää riemua ja menohaluja. Noppe kävisi mielellään moikkaamassa naapureita, Lopin into on rusakon perään.

joten työn sen ympärillä tulee tapahtua joutuisasti ja aikataulut elävät tilanteen mukaan. Kun koneet saapuvat kuviolle, työ etenee nopeasti.

”Omistaja ei välttämättä ehdi ensimmäisenä päivänä tai lainkaan paikalle, joten on tärkeää kertoa jo kauppa tehdessään, millaiseksi haluaa metsänsä. Muuten voi päätyä jälkikäteen ihmettelemään, että mitäs tällaisen hakkasit, vaikka toisenlaista halusin”, Valtoaho sanoo.

Valtoaho muistelee takavuosien

mehtämiesrauhaa – sitä miten saattoi ottaa työkalut matkaan, lähteä töihin ja olla koko lailla yksin ja omillaan koko työrupeaman ajan. Nykyään meno on enemmän sitä, mitä Valtoaho kuvaa kaupunkilaisten kiireeksi. Mutta yksi asia pysyy: metsä.

”Kun olen melkein 40 vuotta tätä aluetta hoitanut, mulla on paras eläkekassa metässä. Kaikki eurot, mitä olen sinne lykännyt, ovat koko lailla tallessa ja vielä kasvaneetkin”, Valtoaho naurahtaa. ▲

[www.youtube.com/
user/upmmetsa](https://www.youtube.com/user/upmmetsa)

Taimikonhoito

1 Miksi taimikkoa kannattaa hoitaa?

Taimet kilpailevat kasvutalasta, valosta ja ravinteista heinä- ja vesakon

kanssa erityisesti rehevillä kasvupaikoilla. Vesoista tai siemenestä syntyneet lehtipuut kasvavat alussa havupuun taimia nopeammin. Vesakon alla taimien kehitys hidastuu, kasvaimiin tulee vaurioita ja sieni- sekä hirvituhot lisääntyvät. Taimikonhoidolla turvataan taimikon häiriötön alkukehitys ja harvennetaan ylitiheät kohteet tuottaviksi. Sopiva kasvatustiheys nopeuttaa puiden paksuuskasvua, mikä lyhentää kiertoaikaa ja aikaistaa hakkuutuloja. Taimikkona hyvin hoidettu metsä tuottaa tukkipuuta 20–50 prosenttia enemmän kuin hoitamatta jäänyt kohde. Hoitamattomasta ensiharvennuskohteesta ei juuri kerry hakkuutuloja.

2 Mitä taimikonhoitomenetelmiä on tarjolla?

Valtaosalle taimikoista tehdään kaksi taimikonhoitoa. Varhaisoidolla varmistetaan pienen taimikon alkukehitys poistamalla taimien kasvua haittaava lehtipuusto. Se tehdään joko raivaussahalla tai koneellisesti kitkemällä. Kitkentä vähentää lehtipuiden vesomista. Koneelliseen kitkentään voi myös yhdistää boorilannoituksen. Rehevillä kasvupaikoilla esiintyy usein boorinpuutosta, joka hidastaa kasvua ja voi aiheuttaa puiden pensastumista ja muita vikoja. Ankan boorinpuutoksen seurauksena tukkipuusato saattaa jäädä kokonaan saamatta.

Varttuneen taimikon perkauksessa metsä harvennetaan oikeaan tiheyteen ja valitaan laadukkaimmat puut kasvamaan. Varttuneet 4–5 metrin pituiset taimikot

Taimikonhoidolla turvataan taimikon häiriötön alkukehitys ja harvennetaan ylitiheät kohteet tuottaviksi.

perataan tavallisesti raivaussahatyönä. Koneellisiakin menetelmiä on käytössä, mutta ne eivät ole vielä yleistyneet.

3 Mitä pitää huomioida, jos taimikonhoidon tekee itse?

Omatoiminen taimikonhoito tarjoaa metsänomistajalle mahdollisuuden parantaa metsänsä tuottoa. Oman työ määrän mitoituksessa kannattaa kuitenkin olla realisti eikä liian isoa urakkaa kannata ottaa taakakseen. Kaikkein tärkeintä on tehdä taimikonhoito ajoissa, sillä työn viivästyminen lisää työ määrää. Usean vuoden viivästys aiheuttaa kasvutappioita sekä ison loven hakkuutuloihin. Kumppanuusasiakkaan kannattaa kysyä UPM Metsän yhteyshenkilöltä puustotietojen päivittämisestä sekä mahdollisesta Kemera-tuesta.

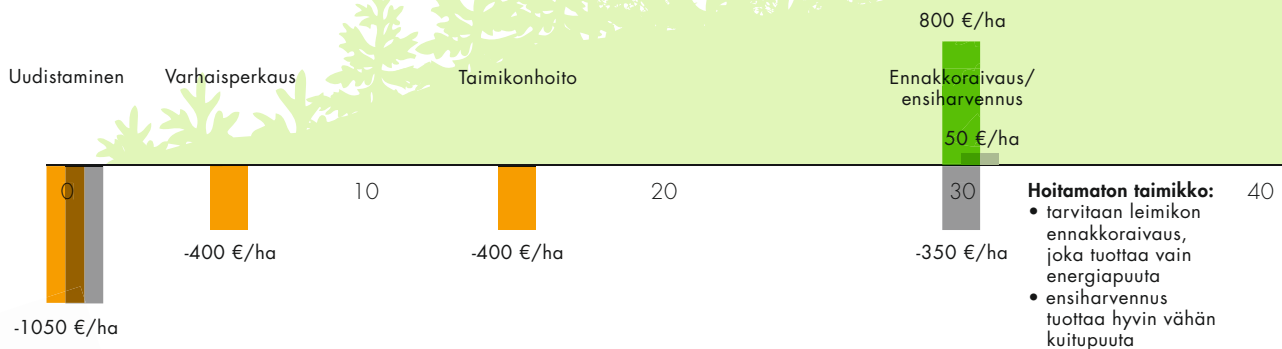

TUOTTAVA.. METSÄ

Säännöllistä vuosituloa vai iso potti nopeasti? Metsänomistaja voi vaikuttaa, mitä tahtia ja miten paljon hänen omaisuutensa tuottaa.

TEKSTI MARIANNA SALIN GRAAFI LAURA YLIKAHRI

”Metsän tuottoon voi vaikuttaa hyvällä maanmuokkauksella ja jalostetuilla siemenillä.”

JARI HYNYNEN

METSÄNKASVATUS ALKAA sen kalleimmalla toimenpiteellä, uudistamisella. Miten uudistamisen kustannuksia voisi leikata? Luonnonvarakeskuksen tutkimusprofessori **Jari Hynynen** ei kannusta leikkaamaan niitä, päinvastoin.

”Metsän tuottoon voi vaikuttaa hyvällä maanmuokkauksella ja jalostetuilla siemenillä. Tällä tietoa jalostetut puut kasvavat vähintään 10 prosenttia paremmin kuin maatiaissiemenestä kylvetyt”, Hynynen toteaa. Hän jatkaisi tinkimätöntä linjaa myös uudistamisen jälkeen.

”Varhaisperkauksella ja tarvittaessa myös taimikon hoidolla varmistetaan, että kilpailevat puut eivät valtaa metsää. Ei kaikkea tarvitse eikä kannatakaan poistaa, mutta sen verran, että puulla on tilaa kasvaa. Ettei kuusikosta tule lepikkoa”, Hynynen sanoo. Hänen mukaansa se, joka luistaa taimikonhoidosta, kärsii seurauksista jo ensiharvennuksen aikaan. Tiheä metsä vaatii ennakkoräyryyden, joka syö ensiharvennuksen tuotot.

”Hyvin hoidetun metsän ensiharvennuksen sijaan tuottaa jo hyvää kuitupuuta.”

Järeä tukki tuottaa

Taimikonhoito ja ensiharvennus palkitaan ennen kaikkea puun järeydessä ja laadussa.

”Nykyhinnoilla tukki on edelleen se, joka tuottaa. Hakkuutuloista 70 prosenttia tulee tukkipuusta”, Hynynen toteaa. Hän pitää kuitupuun kasvatusta varteenotettavana vaihtoehtona vain, jos metsä on heikkotuottoista turvemaata, joka vaatisi pikapuolin kunnostusojituksen.

Järeyteen voi vaikuttaa myös ensiharvennuksen jälkeen. Hynynen mukaan lannoitus voi nostaa tuottoa huomattavasti, jos se tehdään noin 10 vuotta ennen harvennus- tai päätehakkuuta.

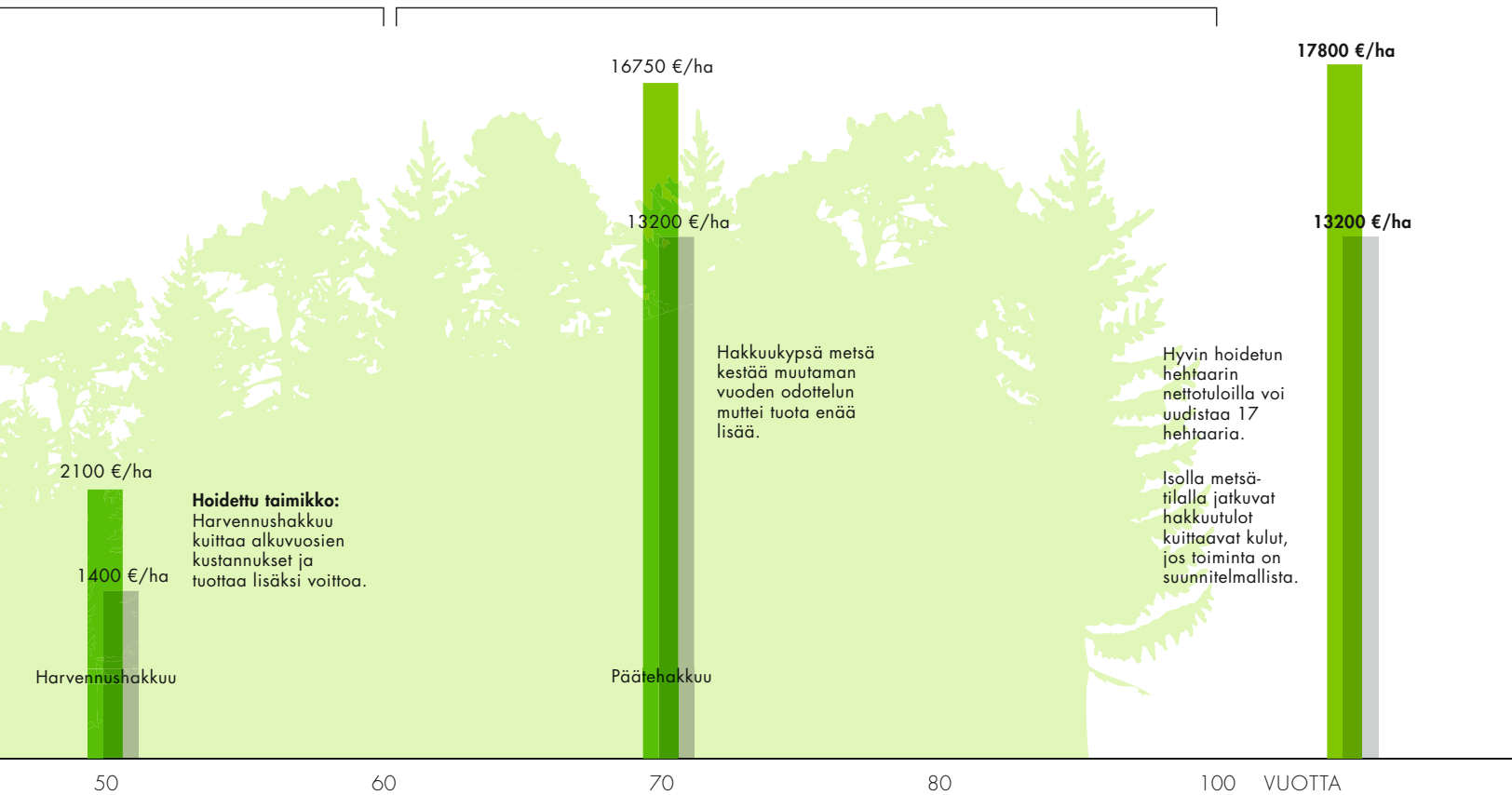
”Lannoitus lisää seuraavan hakkuun kertymää huomattavasti, ja siinä voi saada lannoituskustannukset kolminkertaisena takaisin.”

Pelivaraa hakkuissa

Metsänomistaja voi siis valita, miten hän metsäänsä hoitaa, mutta luonto lyö työlle tahtia. Nuoren metsän hoidossa vuodenkin viivytys maksaa. Hynynen mukaan

Lannoitus voi nostaa tuottoa huomattavasti, jos se tehdään noin 10 vuotta ennen harvennus- tai päätehakkuuta.

KASVATUKSEN KUSTANNUKSET JA KANTORAHATULOT KOSKEVAT TYYPILLISTÄ TUOREEN KANKAAN ISTUTUSKUSIKKOA SUOMEN KESKIOSISSA. LÄHDE: LUKE

Hoidon ja hakkuiden ajoittamista helpottaa asiantuntijan laatima metsäsuunnitelma.

kuitenkin harvennus- ja päätehakuissa on tavallisesti vuosien pelivara.

”Kyllä metsäsijoittajakin voi valita, haluaako hän joka vuosi tietyn tulon vai haluaako hän kotiuttaa kaiken heti”, Hynynen sanoo. Hän myöntää, että muutaman hehtaarin tilalla hakkuita on hankala hajauttaa ajallisesti, mutta isommalla tilalla hakkaamaan pääsee vaikkapa joka vuosi.

”Isolla tilalla voi hakata aina siitä päästä, mikä on kiireellisin, ja eri kuvioiden hakkuita voidaan yhdistää, jolloin myytävää kertyy enemmän ja puusta saa paremman hinnan.” Hynynen korostaa, että vanhan metsän loputon seisottaminen ei kuitenkaan kannata, koska se ei enää kasva, mutta tuhojen riski kasvaa.

Suunnitelma tukena

Hoidon ja hakkuiden ajoittamista helpottaa asiantuntijan laatima metsäsuunnitelma. Metsäsuunnitelmassa määritellään maa- ja puustotiedot tilan jokaiselle metsäkuviolle. Tämän jälkeen metsänomistaja kertoo, mitä hän haluaa metsäl-

tään, ja asiantuntija laatii hoito- ja hakkuuehdotukset kullekin kuviolle.

”Tavallisesti metsänhoitosuositukset ohjaavat 3–4 prosentin tuottoon. Etelässä toki puut kasvavat paremmin kuin pohjoisessa, ja paikallisestikin kasvupaikalla on merkitystä. Toisaalta silloin, kun kasvupaikka on hyvä, on myös investoitava enemmän metsänhoitoon”, Hynynen sanoo. Hän kannustaa kuuntelemaan asiantuntijoita silloinkin, kun omat tavoitteet poikkeavat yleisistä.

”Jos metsänomistaja ei halua päätehakuuta, yksi vaihtoehto on esimerkiksi kuusikon poimintahakkuu. Taloudellisesti tulos ei ole yhtä hyvä kuin päätehakuissa, mutta tappiota se ei silti tuota.”

Asiantuntijoiden arviot perustuvat luonnollisesti siihen, mitä metsistä tiedetään tällä hetkellä. Mutta miten varautua tulevaisuuden markkinoihin? Hynynen korostaa, että metsänomistaja voi vaikuttaa myönteiseen kehitykseen parhaiten vaalimalla metsänsä elinvoimaisuutta ja hyvää kasvukuntoa aina taimikonhoidosta hakkuihin asti. ▲

”Yksi vaihtoehto on esimerkiksi kuusikon poimintahakkuu.”

JARI HYNYNEN

Laadukas metsänhoito PARANTAA METSÄN TUOTTOA

KEVÄISELLÄ HAKKUUAUKEALLA Juupajoella viimeiset lumilaikut kiiltelevät auringonpaisteessa. Lämpötila on niukasti plussalla, mutta metsän uudistustyöt ovat jo vauhdissa. Kirkkaankeltainen kaivuri kuopaisee ohuen kerroksen maata, kääntää sen ja painaa mättään tasaiseksi. Työ etenee täsmällisesti ja tarkasti aukean poikki.

Koneen ohjaimissa on **Ari Patajoki** Maansiirto Väinö Tenkanen Ky:stä. Pirkanmaalla jo yli 50 vuotta toiminut yritys tekee metsänhoitotöitä UPM:n kumppanina. ”Viime vuosina perinteisten metsänhoitotöiden rinnalle on tullut myös maanmuokkausta. Teemme myös paljon puun kaatoa”, kertoo **Heikki Tenkanen**.

Metsänhoidon tarkoituksiin toteuttavaa maanmuokkausta on tehty

1970-luvulta asti. ”Aikoinaan joka paikassa suosittiin uramätästystä, mutta nykyään tehdään enemmän tiivistettyä laikkumätästä. Työn laatu on parantunut paljon. Mättään kokoon ja kaivusvyöteen kiinnitetään tarkasti huomiota, jotta kohteeseen jää myös vihreää maata”, sanoo Tenkanen.

Mätästyksen laadussa olennaista on sopiva mätästiheys. Tavoitearvo on saada 1 800 mätästä hehtaarille. Mätästiheys mitataan urakan päätteeksi varsin perinteisellä menetelmällä – onkivapaa käyttäen.

Viime kesästä alkaen Tenkasella on ollut koneissaan koekäytössä UPM:n ASTA-dokumentointilaitteisto. Tablettitietokoneessa toimiva sovellus näyttää kuljet-

UPM:n palvelut metsänomistajille ulottuvat maanmuokkauksesta metsänparannustöihin ja metsäautoteiden ylläpitoon.

TEKSTI THOMAS FREUNDLICH

KUVAT LAURA VESA

tajalle viimeisen sadan mättään keskiarvotiheyden. ”Istutettavien mättäiden lukumäärä saadaan suoraan työnjohtajalle, mikä helpottaa taimihuoltoa”, Tenkanen kertoo.

Metsätiet kuntoon

Tenkanen toteuttaa UPM:n asiakkaille myös metsäautoteiden ylläpitoa ja kunnostusta. ”Aiempaa suuremmat puutavara-autot vaativat enemmän tilaa kääntöpaikoilla ja liittymissä. Olennaista on myös huolehtia, että metsäautoteiden reunoilta on energiapuu kaadettu. Tällöin tie pääsee kuivumaan, ja liikenne on turvallisempaa kun kaarteissa näkee pidemmälle.”

Metsäautoteiden pohja tehdään usein voimalaitostuhkasta, joka toimii kestäväenä, edullisena ja routimattomana materiaalina. ”Meillä on käytettävissä tela-

murskain, jolloin tienpohjaan tarvittava kiviaines voidaan usein hankkia myös suoraan metsästä, mikä tuo kustannussäästöä”, sanoo Tenkanen.

Maanmuokkauskausi alkaa maan sulamisen jälkeen ja ulottuu juhannukseen, jonka jälkeen vuorossa ovat tienparannustyöt. ”Syksyllä on sitten taas uusi sesonki muokkaukseen. Tekemistä on paljon, mutta jos työt tekee oikeassa tahdissa, kaiken ehtii hyvin”, toteaa Tenkanen.

Asiantuntijat metsänomistajan apuna

UPM tarjoaa metsänomistajille kaikki metsänhoitoon liittyvät palvelut. Uudistamistöihin kuuluvat muokkaus, taimet UPM:n taimitarhalta ja istutus. Tarvittaessa toteutetaan myös uudistusalan rai-vaus, mikä helpottaa uudistustöitä.

Taimikkovaiheessa tarjolla on metsänomistajan tarpeen mukaan muun muassa varhaisperkausta, konekitkentää, >

METSÄN- OMISTAJAN MUISTILISTA

1 Huolehdi oikea-aikaisesta metsän uudistamisesta maanmuokkauksineen.

2 Muista taimikon hoito hyvissä ajoin.

3 Hyödynnä asiantuntijoiden osaamista metsänhoitotöissä.

4 Varmista metsäautoteiden kunto ja turvallisuus.

”Koneella kuopaistaan ohut kerros maata, käännetään se ja painetaan mätäs tasaiseksi. Laikkumätästyksestä mättään kokoon ja kaivusvyöhyteen kiinnitetään tarkasti huomiota, jotta kohteeseen jää myös vihreää maata”, sanoo Heikki Tenkanen.

taimikon perkausta, koneellista taimikon perkausta ja kasvatusmetsän kunnostusraivausta. ”Se, suoritetaanko taimikonhoito koneellisesti vai metsurityönä päätetään aina kohteen sekä asiakkaan toiveiden mukaan”, kertoo **Tuomas Saarenpää** Hämeen Metsätyö Oy:stä.

Myös metsänparannustyöt kuten lannoitus ja kunnostusojitukset hoituvat UPM:n kautta. ”UPM:ltä metsänomistaja saa metsäänsä alan parhaat osaajat”, Saarenpää sanoo. ”Töiden toteuttamisessa noudatetaan aina sertifiointijärjestelmien kriteerejä. Panostamme vahvasti laatuun sekä töiden toteutuksen oikea-aikaisuuteen.”

Uudistettaessa metsää valitaan kasvatettava puulaji ja uudistamismenetelmä, johon vaikuttavat muun muassa maaperän rehevyys, metsänomistajan

toiveet ja lahoppuun määrä. Hoitotöitä suunniteltaessa otetaan puolestaan huomioon hoitotarve, työlaji ja ajoitus. ”Näihin valintoihin vaikuttavat metsikön ikä, rakenne ja aiemmin tehdyt hoitotyöt”, Saarenpää kertoo. ”Toteutuksessa huomioidaan aina kasvatettavan puulajin valinta sekä muiden puulajien suosiminen. Myös ympäristötekijät, kuten luontokohteet ja vesistöt, käydään läpi jo suunnitteluvaiheessa.”

”Panostamme vahvasti laatuun sekä töiden toteutuksen oikea-aikaisuuteen.”

TUOMAS SAARENPÄÄ

Laatu luo lopputuloksen Metsänhoitotöitä toteutetaan sekä manuaalisesti että koneellisesti. ”Melkein kaikki työt voidaan tehdä koneellisesti, mutta tällöin kohdevalinta korostuu”, Saarenpää kertoo.

Esimerkiksi koneellista varhaisperkuuta eli kitkentää ei voi käyttää turvemilla, koska turve nousee vesakon mukana ylös.

Myös liian pitkäksi kasvaneen vesakon kitkentä ei onnistu koneellisesti, joten yleensä yli 1,5 metrin pituuteen kasvaneet taimikot raivataan manuaalisesti. Miestyönä toteutetaan taimikon hoito sekä istutustyö. Moottorisahatyöt rajoittuvat nykyään erikoishakkuisiin, kuten vaikeiden puiden poistoihin ja tonttityömaihin.

Metsien hoito on vastuullista työtä, ja työn toteuttaminen ohjeistetaan aina alan viimeisimmän tietämyksen mukaisesti. Toteutuksen laatua seurataan kaikissa kohteissa metsätyöntekijöiden itse tekemillä koealoilla, ja jälkiseurannasta vastaavat UPM:n asiantuntijat.

”Metsän hyvä tuotto perustuu hyvään ja oikea-aikaiseen hoitoon”, sanoo Tuomas Saarenpää. ”Kaikille työläjelle on olemassa hyvät perusteet, oikein tehdystä uudistamisesta aina viimeiseen harvennushakkuuseen. Siinä välissä toteutetut työt kuten varhaisperkuu ja taimikonhoito antavat metsän arvokkaimmille puille mahdollisuuden kehittyä laadullisesti parhaiksi puuyksilöiksi.” ▲

Metsätilan sukupolvenvaihdos lahjanluonteisella kaupalla

Vuoden 2017 alussa toteutettiin Koivisto-tilalla sukupolvenvaihdos. Koivisto on Keski-Suomessa, Keuruulla sijaitseva puhdas metsätila ja pinta-alaltaan 51 hehtaaria. ”Vanha isäntä”, Antti, oli saanut tilan perintönä noin 20 vuotta sitten. Antilla on poika ja tytär, Ville ja Liisa. Perheessä oli jo pitkään ollut tiedossa, että metsätila siirrettäisiin sukupolvenvaihdoksessa Liisalle. Tämä sopi kaikille hyvin. Tilaan ei haluttu muodostaa sisarusten yhteisomistusta eikä tilan pilkkominen pienemmiksi palstoiksi ollut vaihtoehto. Keskeinen kysymys sukupolvenvaihdoksen suunnittelussa liittyikin Villen ja Liisan perintöoikeudelliseen asemaan perustuvien hyvitysvaateiden toteuttamiseen.

Tilan markkina-arvon arvioitiin olevan 200 000 euron luokkaa. Siitä molempien sisarusten perintöosan laskennallinen arvo oli 100 000 euroa. Tilalle laskettiin suunnittelun pohjaksi kehityseennusteet kassavirrasta ja puuston kasvusta. Koivisto-tilan sukupolvenvaihdos päädyttiin toteuttamaan lahjanluonteisella kaupalla. Kauppahinnaksi sovittiin 100 000 euroa. Kauppahinnan maksua varten Liisa sopi lainajärjestelystä pankin kanssa. Antti lahjoitti saamansa kauppahinnan Villelle. Näin järjestelyssä Liisa sai isältään omaisuutta vastikkeetta luovutuksen alihintaisuuden vuoksi ja Ville sai rahalahjan isältään.

Verotuksessa Antin saama luovutusvoitto oli hänelle verovapaa. Antti myi lapselleen yli 10 vuotta omistamansa ja harjoittamaansa metsätalouteen kuulunutta kiinteää omaisuutta. Lahjaveron määrä Villen saamasta 100 000 euron rahalahjasta on 10 100 euroa. Vastavasti lahjaveron määrä Liisan saamasta 100 000 euron ”hinnan alennuksesta” on 10 100 euroa. Lisäksi Liisan maksettavaksi tuli neljän prosentin varainsiirtovero

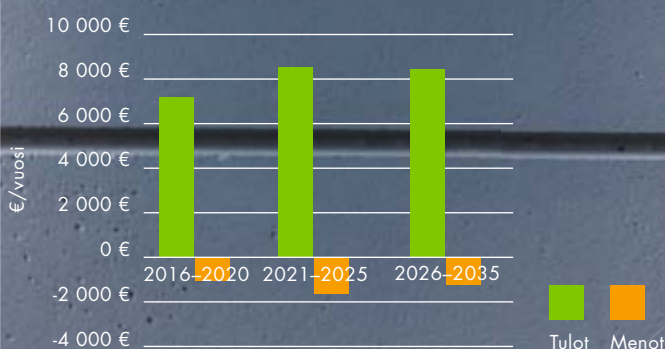
kauppahinnasta, eli 4 000 euroa. Metsävähennyspohjaa Liisalle muodostui kaupasta (60 % x 104 000 €) yhteensä 62 400 euroa. Luovutuksen sisältämä lahjan osuus (puolet tilan arvosta) jäi metsälahjavähennyksen kynnysarvon alapuolelle.

Kehityseennuste kassavirrasta ja puuston kasvusta on oiva apu metsätilakaupan suunnitteluun. Puustosta riippuen kauppahinta voidaan esimerkiksi asettaa tasolle, jolla ostaja kykenee selviytymään kauppahintalainan maksusta vapauttamalla uudistuskypsiin puustoihin kertynyttä pääomaa ja metsän tulevalla tuotolla. Poikkeama markkinahinnasta alaspäin merkitsee periaatteessa ostajan sisarusten luopumista osuudesta tilan markkina-arvosta. Kauppahinnan määrä on sukupolvenvaihdoksessa kuitenkin tapauskohtaisesti ratkaistava kysymys. Mainittakoon, että perintökaaren ennakoperintöä koskevat säännökset mahdollistavat tietyin edellytyksin ottamaan perinnönjaossa huomioon perittävän tai perittävän puolison eläessään antaman lahjan määrittäessä perillisen perintöosan ja lakiosan suuruutta.

HEIKKI KALVILA
Lakipalvelupäällikkö
UPM Metsä

Tulot ja menot keskimäärin vuodessa (€/vuosi)

(puuston arvo laskentahetkellä noin 200 000 €)

METSÄSTÄ TEHTAALLE

KULJETUSYRITTÄJYYS on enemmän kuin työtä

Kati Huhtala johtaa perheyritystä tulevaisuuteen katsoen.

TEKSTI JA KUVA JASKA POIKONEN

UPM SEIKUN SAHA ON Kati Huhtalalle tuttu paikka. Aivan Porin keskustan tuntumassa, Kokemäenjoen rannalla sijaitseva saha on viikoittainen ajokohde Huhtalan hakeautolle.

Kati on kuljetusyrittäjä toisessa polvessa.

“Kaikille ei yrittäjän elämä sovi – aivan kuten toisille ei sovi perinteinen päivätyö.”

Kati Huhtalan vanhemmat perustivat Kuljetusliike Kalevi Huhtalan vuonna 1982. Katin ollessa pieni isä oli paljon tien päällä ja äiti hoiti iltaisin yrityksen paperiasioita kotoa käsin.

“Opin sellaisen työn tekemisen mallin, että töitä tehdään silloin kun niitä on, ei silloin kun kello tai kalenteri niin sanoo.”

Isä **Kalevi Huhtala** on ollut ennakkoluulottomasti kehittämäs-

sä uusia toimintamalleja, kuten suuren hyötykuorman eli HCT-kuljetusautojen käyttöönottoa. Huhtalan 34-metrinen hakeyhdistelmärekka on suunniteltu yhdessä UPM:n kanssa.

“On hienoa olla mukana kehityksen etulinjassa. Haluan ajatella, että joku tuolla kylillä vuosien päästä muistelee, että sillä Huhtalalla taisi olla HCT-hakerekka ensimmäisenä Suomessa. UPM on ollut tosi aktiivisesti mukana näissä uudistuksissa”, Kati sanoo.

HCT-autoista on tullut kuljettajilta positiivista palautetta. Kuljettajien mukaan entistä kookkaamat autot ovat yhdistelmärekkoja vakaampia ajettavia.

“Enemmän on niin, että HCT:n rattiin on meillä tunkua”, kertoo itsekin koeajoihin osallistunut Kati.

HCT-autoissa tiehen kohdistuvat rasitukset ovat aiempaa pienempiä ja suurten kuljetusmäärien ansiosta liikennemäärät vähenevät.

“Näen ehdottomasti, että HCT on jo lähitulevaisuudessa kuljetusalalla perusjuttu.”

Huhtalan yhdistelmäauto kuljettaa sahaketta Porista UPM Rauman paperitehtaalte, jossa sitä käytetään energiantuotannon raaka-aineena.

“Hakerekka ei näy metsänomistajalle. Haluamme osaltamme varmistaa että logistiikka metsästä tehtaalle sujuu yhtä hyvin prosessin tässä päässä kuin korjuupaikoillakin.”

Haastattelun aikana yli 200 kuutiota vetävä, keväturingossa kiiltelevä hakerekka onkin täyttynyt jo mukavasti. Matka Porista Raumalle voi alkaa. ▲

Vastuullista tuottoa metsästäsi polve
UPM METSÄ – W

KATI HUHTALAN VINKIT ALOITTAVALLE KULJETUSYRITTÄJÄLLE

”Enää ei riitä,
että tekee
paljon töitä. On
ymmärrettävä
alaa kokonais-
valtaisesti ja
tunnettava
standardit.”

KATI HUHTALA

1 Tunne itsesi,
tunne toimialasi.

On oltava rehellinen
itselleen, tiedettävä mitä haluaa
ja tunnettava vahvuutensa. Kuten
JVG laulaa: Sitä saat mitä tilaat.

2 Muista, että
ongelmiin on aina
useita ratkaisuja.

Aina on vaihtoehto, sitä ei
saa unohtaa. Ei saa lannistua
ongelman edessä. On ajateltava
ratkaisukeskeisesti.

3 Älä unohda
verkkopaitaa.

Siis mitä? Hermot ovat
toisinaan kuin verkkopaita.
Sellaisen omistaminen ei ainakaan
haittaa.

Puukaupparahaa alle viikossa!

Kuuntelimme metsänomistajia ja laitoimme vauhtia puukauppaan.

UPM Puukaupan rahoituspalvelun avulla sinulla on mahdollisuus saada jopa 80 % puukaupan arvosta viidessä pankkipäivässä tilillesi. Rahoituksen järjestää OP puun myyntisaatavan kaupalla. Tee puukauppaa UPM Metsän kanssa, niin saat rahoituspalvelun käyttöösi ja pääset käsiksi metsäsi tuottoon nopeasti.

Lue lisää www.metsämaailma.fi

Metsä rikastuttaa elämäsi. Me UPM:llä hoidamme kaikki metsäasiat puolestasi.

Kysy lisää UPM Palvelukeskuksesta

020 4165 100

tai suoraan metsäasiakasvastaavaltasi.

UPM METSÄ